

Sebastian Tynkkynen ps

Kirjallinen kysymys pikavippiyhtiöiden toiminnan rajoittamisesta

Eduskunnan puhemiehelle

Suomessa on uusimpien tilastotietojen mukaan liki 400 000 henkilöä, jolla on kirjattuna maksuhäiriömerkintä. Maksuhäiriömerkintöjen määrä on ollut vuosien saatossa nousujohteinen, vaikakin maksuhäiriömerkintöjen aiheuttamaan velkaantumisongelmaan on pyritty puuttumaan erilaisin keinoin. Henkilöiden määrä, joilla on maksuhäiriömerkintä, on ollut kasvussa vuosittain jo kymmenen vuoden ajan. Vuonna 2009 maksuhäiriömerkintä oli noin 300 000 suomalaisella, joten kasvu on ollut huomattavaa, eikä ongelmaa ole kyetty valtion toimesta ratkaisemaan.

Maksuhäiriömerkinnöistä keskusteltaessa on yksi tärkeä tarkastelun kohde ns. pikavipit eli vakuudettomat kulutusluotot. Pikavippien aiheuttamiin ongelmiin on pyritty julkisen vallan toimesta vaikuttamaan kiristämällä niitä koskevaa sääntelyä viimeisten kymmenen vuoden sisällä useaan otteeseen. Yhtenä merkittävimmistä muutoksista voidaan pitää vuonna 2013 voimaan tullutta uudistusta, joka asetti lähes kaikille alle 2 000 euron kulutusluotoille korkokaton. Tuorein muutos nähtiin 1.9.2019, jolloin tuli voimaan laki, joka rajoittaa kulutusluotoista perittävän koron 20 prosenttiin ja muut lainanhoitokulut maksimissaan 150 euroon.

Aikaisempien lakimuutosten jälkeen on käynyt ilmi, että pikavippiyhtiöt ovat kyenneet keksimään uusia tuotteita ja palveluita, joilla on pyritty kiertämään lain asettamia rajoitteita. Aiemmat lakimuutokset eivät ole saaneet maksuhäiriömerkintöjen määrää laskuun. Myöskään pikavippiyhtiöihin kohdistetulla markkinoinnin sääntelyllä ei ole kyetty vaikuttamaan luottomainosten valtavaan tulvaan. Pikavippejä tarjoavien yritysten mainontaan törmää päivittäin jokaisessa mediakanavassa. Tämä osaltaan syventää monien velkaongelmien kanssa painivien ahdinkoa. Hetkellistä ja nopeaa helpotusta velkaongelmaan markkinoidaan hyvinkin aggressiivisesti, ja sen mainonnalta ei voi välttyä.

Hallitus on ohjelmassaan linjannut lainsäädännöllisiä muutoksia, joilla tähdätään velkaongelmaan puuttumiseen ja maksuhäiriömerkintöjen säilymisajan lyhentämiseen. Sen lisäksi hallitus on luvannut seurata pikavippejä koskevan sääntelyn tehokkuutta ja hillitä pikavippien markkinointia. Hallitusohjelmassa todetaan seuraavaa: "Hallituskaudella 2015—2019 hyväksytyn kuluttaja- ja pikaluottoja koskevan sääntelyn tehokkuutta seurataan. Mikäli sen tehokkuudessa havaitaan puutteita, ryhdytään toimenpiteisiin sääntelyn tehostamiseksi ja kuluttajaluottojen markkinoinnin sääntelemiseksi. Vähennetään kuluttajaluottojen houkuttelevuutta jatkamalla aggressiivisen markkinoinnin hillitsemiseen tähtäävää työtä."

Edellä olevan perusteella ja eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ään viitaten esitän asianomaisen ministerin vastattavaksi seuraavan kysymyksen:

Kirjallinen kysymys KK 293/2019 vp

Millä käytännön toimilla hallitus rajoittaa pikavippien markkinointia ja mitä mittareita hallitus seuraa varmistaakseen pikavippejä koskevan sääntelyn tehokkuuden?

Helsingissä 6.11.2019

Sebastian Tynkkynen ps